

prof. dr hab. Jerzy Kitowski
Uniwersytet Rzeszowski
Kolegium Nauk Społecznych
Instytut Ekonomii i Finansów

Rzeszów, 31 sierpnia 2022 r.

Recenzja
dorobku naukowego, badawczego, dydaktycznego i organizacyjnego
dra Szymona Wiśniewskiego

Podstawą recenzji jest pismo Przewodniczącego Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, Pana dra hab. Bogdana Włodarczyka, prof. UŁ, z dnia 7 lipca 2022 r., wraz z dokumentacją dotyczącą *Wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego Pana dra Szymona Wiśniewskiego*.

Habilitanta należy pochwalić za rzetelne i staranne przygotowanie dokumentacji wniosku awansowego w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Ponadto, zwraca uwagę skromne i wyważone podejście Kandydata, zaprezentowane w „Autoreferacie”, w którym nie znajduję spotykanej niekiedy w tego typu dokumentach awansowych, nadmiernego epatowania dokonaniem i osiągnięciami naukowymi kandydata do stopnia doktora habilitowanego. Przesłana mi dokumentacja obejmuje:

- a) egzemplarz monografii pt. *Dostępność transportowa i obciążenie sieci drogowej w Polsce w świetle zagrożeń powodziowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź-Kraków 2021,
- b) Załącznik nr 3 do wniosku z dnia 13 stycznia 2022 r. w postępowaniu habilitacyjnym Szymona Wiśniewskiego, *Autoreferat przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych (w języku polskim)*,
- c) Załącznik nr 4 do wniosku z dnia 13 stycznia 2022 r. w postępowaniu habilitacyjnym Szymona Wiśniewskiego, *Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej*.

Niniejsza recenzja została sporządzona zgodnie z kryteriami oceny dorobku w postępowaniu habilitacyjnym, zawartymi w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. 2020 poz. 85 tj.

Ścieżka zawodowa Habilitanta

Dr Szymon Wiśniewski jest związany z Wydziałem Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego. Studia licencjackie w zakresie gospodarki przestrzennej

ukończył w 2009 r., (tytuł pracy dyplomowej: *Zagospodarowanie wsi Praga w gminie Poddębice, pow. poddębicki*). Uzyskał również licencjat z logistyki, na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego w 2011 r. (tytuł pracy dyplomowej: *System wózków Automated Guided Vehicle jako narzędzie optymalizacji transportu wewnętrznego w gospodarce magazynowej*). Stopień zawodowy magistra gospodarki przestrzennej uzyskał w tym samym roku na Wydziale Nauk Geograficznych, na podstawie pracy zatytułowanej *Centra logistyczne a zagospodarowanie gminy Stryków*. W 2012 r. otrzymał nagrodę Marszałka Województwa Łódzkiego w konkursie na najlepszą pracę magisterską tematycznie związaną z województwem łódzkim. W 2014 r. Habilitant ukończył studium doktoranckie z Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Geografii Fizycznej na macierzystym Wydziale, pomyślnie zwieńczone uzyskaniem stopnia doktora nauk o Ziemi w zakresie geografii – geografia społeczno-ekonomiczna – nadanego przez Radę Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego w 2014 r., na podstawie rozprawy *Zróżnicowanie dostępności transportowej miast w województwie łódzkim* (promotor prof. dr hab. Tadeusz Marszał). Habilitant, co warto podkreślić, nieustannie podnosi swoje kompetencje zawodowe. W 2019 r. ukończył dwusemestralne studia podyplomowe z inżynierii ruchu i planowania transportu, prowadzone przez Zakład Systemów Transportowych Instytutu Transportu Wydziału Inżynierii Lądowej i Transportu Politechniki Poznańskiej, a w 2020 r. odbył dwa cykle szkoleń zorganizowanych przez ESRI Polska, Autoryzowane Centrum Szkoleniowe ESRI, *Migracja z aplikacji ArcMap do ArcGIS Pro* oraz *ArcGIS Pro: Tworzenie i edycja danych*.

Po ukończeniu studiów, od 1 października 2012 r., Szymon Wiśniewski podjął pracę na stanowisku asystenta w Katedrze Zagospodarowania Środowiska i Polityki Przestrzennej, na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego, natomiast od 1 października 2014 r. jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w macierzystej Katedrze. Dr Szymon Wiśniewski pełni funkcję promotora pomocniczego rozprawy doktorskiej zatytułowanej *Miejski system transportowy a centra handlowe w przestrzeni Łodzi*, przygotowywanej przez mgra Michała Kowalskiego (przewód doktorski został wszczęty na podstawie uchwały Rady Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego). Habilitant, po uzyskaniu stopnia doktora, odbył trzymiesięczny staż naukowy w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w 2019 r. oraz jednotygodniowe staże: w Katedrze Projektowania Architektonicznego Politechniki Lwowskiej (w 2019 r.) i na Wydziale Geografii, Turyzmu i Sportu Uniwersytetu w Oradei (w 2018 i 2019 r. – staże dydaktyczne). W 2021 r. dr Szymon Wiśniewski był członkiem Zespołu Ekspertów w konkursie Miniatura 5 Narodowego Centrum Nauki. Za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne dr Szymon Wiśniewski był

wielokrotnie nagradzany i wyróżniany. W 2016 r. uzyskał Indywidualną Nagrodę I stopnia Rektora Uniwersytetu Łódzkiego, za cykl publikacji dotyczących geografii transportu, w kolejnym roku otrzymał Indywidualną Nagrodę II stopnia Rektora Uniwersytetu Łódzkiego, za cykl publikacji zatytułowany *Metody oceny dostępności transportowej*, a w 2018 r. otrzymał Zespołową Nagrodę II stopnia Rektora Uniwersytetu Łódzkiego za cykl publikacji *Zastosowanie analiz sieciowych w badaniach geograficznych*. Z kolei w 2017 r. Habilitant otrzymał nagrodę II stopnia w Konkursie im. Profesora Ludwika Straszewicza na najlepszy artykuł naukowy, podejmujący w wymiarze przestrzennym problematykę społeczną i ekonomiczną¹. W 2021 r. zespół pod kierownictwem dra Szymona Wiśniewskiego otrzymał „Premię za granty” dla zespołów badawczych Uniwersytetu Łódzkiego najaktywniej pozyskujących projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych. Godne uwagi są także wyróżnienia dydaktyczne Habilitanta. W 2019 r. zajął trzecie miejsce w plebiscycie absolwentów studiów II stopnia na kierunku *Geoinformacja* na najlepszego nauczyciela akademickiego, organizowanym na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego.

Ocena głównego osiągnięcia naukowego dra Szymona Wiśniewskiego

Jako osiągnięcie naukowe wynikające z art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668, z późn. zm.) Habilitant wymienił monografię pt. *Dostępność transportowa i obciążenie sieci drogowej w Polsce w świetle zagrożeń powodziowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź-Kraków 2021, (recenzent wydawniczy prof. dr hab. Stanisław Koziarski).

W recenzowanej monografii wykorzystano wyniki projektu badawczego NCN (nr 2018/29/B/HS4/01020) *Zmiany teoretycznej dostępności transportowej i obciążenia sieci drogowej na skutek wystąpienia powodzi na terytorium Polski*, realizowanego w latach 2019–2021.

Doktora S. Wiśniewskiego należy pochwalić za odwagę i determinację wykazaną w wyborze podjętej problematyki badawczej. W krajowej literaturze przedmiotu brakowało wyczerpującego opracowania, obejmującego w kompleksowy sposób wieloaspektową i interdyscyplinarną problematykę metodycznych założeń analizy dostępności transportowej i obciążenia sieci drogowej w Polsce w świetle zagrożeń powodziowych. Autor zaproponował własną, oryginalną koncepcję analizy i oceny

¹ *Przestrzenne zróżnicowanie potencjalnej dostępności głównych węzłów sieci drogowej województwa łódzkiego*, „Prace Geograficzne”, 2016, nr 144, s. 91-104.

dostępności transportowej i obciążenia sieci drogowej w warunkach zagrożeń powodziowych.

Jak wynika z wykazu publikacji po doktoracie, problematyka będąca przedmiotem recenzowanej monografii, pojawiła się już wcześniej w profilu badawczym Habilitanta, co dobrze świadczy o konsekwentnym i skutecznym planowaniu obranej ścieżki rozwoju naukowego. W monografii podjęto próbę określenia wpływu wystąpienia zdarzenia nietypowego w postaci powodzi (w różnych scenariuszach prawdopodobieństwa) na obszarach poszczególnych regionów wodnych w Polsce na dostępność transportową i obciążenie sieci drogowej kraju.

Celem głównym monografii było „określenie wrażliwości osobowego transportu drogowego w Polsce poprzez identyfikację charakteru i skali zmian dostępności transportowej oraz zmian obciążenia sieci osobowym ruchem drogowym w sytuacji powodzi” (s. 11). Dążąc do osiągnięcia głównego celu badań, Habilitant sformułował następujące cele pomocnicze o charakterze: poznawczym, metodycznym oraz aplikacyjnym” (s. 12). Do celów poznawczych Autor zaliczył określenie uwarunkowań (szczególnie przyrodniczych i prawno-administracyjnych) funkcjonowania i rozwoju sieci drogowej na terenach zagrożonych powodzią. Opracował oryginalną metodykę wyznaczania odcinków sieci drogowej wyłączanej z użytkowania podczas powodzi oraz określenia charakteru i skali zmian dostępności czasowej (izochronowej/kumulatywnej i potencjałowej w przekroju gmin), towarzyszących wystąpieniu powodzi oraz podjął próbę zidentyfikowania cech zmian wielkości potoków ruchu wynikających z wyłączenia zalanych odcinków sieci drogowej i redukcji wielkości potencjałów ruchotwórczych. W grupie celów o charakterze metodycznym Habilitant sformułował trzy cele częściowe:

- a) opracowanie algorytmu postępowania służącego identyfikowaniu odcinków sieci drogowej zagrożonych zalaniem w wyniku wystąpienia powodzi o wysokim i średnim prawdopodobieństwie oraz w związku z całkowitym zniszczeniem obwałowań lub budowli ochronnej pasa technicznego,
- b) budowę modeli sieci drogowej i prędkości osobowego ruchu drogowego w Polsce o gęstości sieci umożliwiającej analizy wewnętrzne,
- c) przygotowanie oprogramowania komputerowego (RoadLoad) umożliwiającego realizację procesu rozmieszczenia popytu na sieć systemu transportowego, którego wyniki działania pozwalają na skuteczne badanie i wizualizowanie wpływu zmian rozkładu ruchu na sieć towarzyszących wystąpieniu zjawisk nietypowych.

Przygotowanie wymienionego oprogramowania stanowi jednocześnie cel aplikacyjny, ponieważ może służyć do modelowania rozkładu ruchu na sieć drogową

oraz może być wykorzystane do kolejnych analiz, uwzględniających inne (poza powodzią) grupy zdarzeń nietypowych.

Autor monografii sformułował również rekomendacje o dużej przydatności społecznej w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym czy rozwojem infrastruktury transportowej, na potrzeby polityki przestrzennej, w zakresie racjonalizacji systemu osobowego transportu drogowego w sytuacji zagrożenia powodziowego. Rekomendacje te niewątpliwie pozwalają na znaczące ograniczenie negatywnych skutków powodzi w zakresie zdrowia i życia ludności oraz prowadzą do podnoszenia efektywności działań służb ratowniczych, w kontekście ochrony przeciwpowodziowej.

Należy zgodzić się z oczekiwaniami Autora, że osiągnięcie wymienionych celów zapewnia usystematyzowanie i znaczące wzbogacenie dotychczasowej wiedzy o metodach analizy dostępności transportowej i obciążenia sieci drogowej w Polsce w świetle zagrożeń powodziowych.

Umiejętność trafnego sformułowania spójnego zestawu celów oraz też badawczych świadczy o dużej konsekwencji Habilitanta w prowadzeniu badań naukowych i jego rozległej erudycji, a powiązanie wiodącej problematyki badawczej ocenianej monografii z blisko 100 pozycjami dotychczasowego dorobku naukowego wskazuje na należytą spójność i koncentrację zainteresowań naukowych i potwierdza nieprzeciętne umiejętności Autora w zakresie syntetyzowania wniosków wypływających z konsekwentnie prowadzonych studiów badawczych.

Habilitant skoncentrował swój wysiłek badawczy na trzech obszarach tematycznych: zagospodarowaniu terenów zagrożonych powodziami, dostępności transportowej oraz mobilności przestrzennej (w aspekcie ruchu drogowego, przy czym przyjął umowne założenie, że potencjalne przemieszczenia odbywają się za pomocą indywidualnego transportu samochodowego). Analizą objęto wyłącznie przejazdy związane z motywacjami obligatoryjnymi, a zatem względnie stałymi nawet w obliczu wystąpienia powodzi, to jest dojazdy do pracy oraz podróże biznesowe, a analizę przepływów pojazdów przeprowadzono w dwóch przekrojach: w sytuacji „normalnej” i podczas powodzi, według kryterium zmian w obciążeniu poszczególnych odcinków sieci oraz struktury zróżnicowania obciążenia sieci według kategorii drogi. Skutki powodzi Habilitant rozpatruje w trzech aspektach: przyrodniczym, gospodarczym oraz społecznym. W monografii szczególną uwagę skoncentrowano na aspekcie ekonomicznym, obejmującym szkody w infrastrukturze transportowej oraz nakłady ponoszone na odtworzenie stanu sieci drogowej po zniszczeniach oraz na jej zabezpieczenie przed kolejnymi powodziami. Uwzględniono

zniszczeniach oraz na jej zabezpieczenie przed kolejnymi powodziami. Uwzględniono także aspekt strat w sferze społecznej (konieczność ewakuacji z terenów zagrożonych może być odczuwana jako pogorszenie się jakości życia człowieka).

Zakres badań podejmowanych przez Autora monografii obejmuje dwa główne cele zarządzania ryzykiem powodziowym, obniżenie istniejącego ryzyka i poprawa systemu zarządzania tym ryzykiem. Podzielam stanowisko Habilitanta, że działania dotyczące bezpośredniej ochrony infrastruktury drogowej (infrastruktury krytycznej) przed powodzią przestają przyjmować charakter zarządzania powodziowego, a stają się instrumentem zarządzania kryzysowego (s. 15).

Należy również zgodzić się ze stanowiskiem Habilitanta, że **zakres czasowy badania** został w znacznej mierze zdeterminowany przez dostępność kluczowych źródłowych baz danych. Problem zróżnicowania przestrzennego aktualności danych źródłowych, stanowił istotne wyzwanie metodyczne dla Autora monografii, który zaproponował kompromisowy metodycznie sposób postępowania, pozwalający na zminimalizowanie okresu dzielącego moment aktualności danych z okresem, dla którego został oszacowany model sieci drogowej kraju wraz z modelem prędkości osobowego ruchu drogowego. Generalnie Habilitant przyjął stan na koniec III kwartału 2019 r. i ten okres należy przyjąć jako horyzont czasowy przeprowadzonych badań. Dane dotyczące inwestycji drogowych na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym, obejmują lata 2011–2019. Ten sam horyzont badań dotyczy także przeglądu aktów prawnych, odnoszących się do podejmowanej problematyki badawczej. Z kolei dane dotyczące dojazdów do szkół oraz podróży biznesowych odnoszą się do 2018 r., a informacje statystyczne dla dojazdów do pracy są z konieczności wcześniejsze i odnoszą się do 2016 r. Dane wysokościowe uzyskane w technologii lotniczego skanowania laserowego i opracowanie na ich podstawie numerycznego modelu terenu oraz numerycznego modelu pokrycia terenu odnoszą się do okresu pomiędzy IV kwartałem 2010 r. a I kwartałem 2015 r. Informacje z Bazy Danych Obiektów Topograficznych odnoszą się do okresu między IV kwartałem 2011 r. a IV kwartałem 2013 r., natomiast mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego zostały opracowane w latach 2008–2013, a plany zarządzania ryzykiem powodziowym przygotowywano w 2015 r.

Zakres przestrzenny badania objął cały obszar Polski oraz kilkudziesięciokilometrowy bufor wokół jej granic. Sieć objęła wszystkie autostrady, drogi ekspresowe, krajowe, wojewódzkie, powiatowe oraz znaczną liczbę dróg gminnych i lokalnych. Badania zostały przeprowadzone z uwzględnieniem trzech scenariuszy wystąpienia powodzi: na terenach zagrożonych powodzią o wysokim

prawdopodobieństwie wystąpienia (10%), na terenach zagrożonych powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia (1%) (w tym od strony morza 1%) oraz na terenach zagrożonych powodzią w wyniku całkowitego zniszczenia obwałowania lub budowli ochronnej pasa technicznego. Symulacje wystąpienia powodzi wykonywano dla każdego z 13 regionów wodnych w Polsce w obszarach dorzeczy Wisły, Odry i Pregocy oraz dla trzech największych polskich rzek: Wisły, Odry i Warty.

Autor monografii zdaje sobie sprawę z umowności (a tym samym i z dyskusyjności) próby wyznaczenia granic tak złożonego zjawiska, jakim jest powódź (s. 17). Uwzględnił regiony wodne, z czym należy się zgodzić, pomijając jednostki podziału administracyjnego. Badania symulacyjne zmian dostępności transportowej prowadził na poziomie regionalnym i gminnym, natomiast analizy zmian obciążenia sieci drogowej w skali międzygminnej.

W prowadzonych badaniach Habilitant wykorzystał **materiały źródłowe**: numeryczne mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego; dane sieciowe służące do budowy modelu sieci drogowej i modelu prędkości osobowego ruchu drogowego; dane prezentujące pozostałe (poza infrastrukturą drogową) formy zagospodarowania terenu; dane o rozmieszczeniu ludności; dane o inwestycjach infrastrukturalnych w zakresie sieci drogowej; dane służące do określenia potencjałów ruchotwórczych, macierzy przepływów ludności związanych z zatrudnieniem oraz dostępności potencjałowej. Habilitant uwzględnił również informacje o charakterze przestrzennym, dotyczące przebiegu granic administracyjnych, rozmieszczenia jednostek straży pożarnej oraz rozmieszczenia form ochrony przyrody. Informacje o inwestycjach w zakresie infrastruktury drogowej pochodzą z Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, to jest *Programu Budowy Dróg Krajowych (PBDK) na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)*. W tym miejscu nasuwa się pewna uwaga krytyczna: w uchwale nr 156/2015 Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „*Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.)*”, wprowadzono liczne zmiany: uchwałą nr 80/2017 Rady Ministrów z dnia 25 maja 2017 r., uchwałą nr 91/2017 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2017 r., uchwałą nr 105/2017 Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2017 r., uchwałą nr 108/2019 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r., uchwałą nr 76/2020 Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 2020 r. oraz uchwałą nr 114/2022 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2022 r. Uchwały te należało, w moim przekonaniu, wymienić oraz krótko omówić wprowadzone zmiany.

Sformułowanym celom oraz tezom badawczym Habilitant podporządkował **założenia konstrukcyjne pracy**, obejmujące dziewięć rozdziałów, w tym *Wprowadzenie* potraktowano jako pierwszy rozdział, a *Wnioski i rekomendacje* – jako rozdział dziewiąty. *Wprowadzenie* (rozdział pierwszy) posiada tradycyjny układ. Omówiono w nim problem badawczy i cele pracy, przedmiot badania, zakres czasowy i przestrzenny, źródła danych oraz założenia konstrukcyjne monografii. Autora pragnę pochwalić za oryginalny pomysł wprowadzenia podrozdziału 1.4. *Słownik podstawowych pojęć*, w którym zdefiniowano poszczególne kategorie z zakresu: geografii transportu, modelowania i symulacji ruchu, systemów informacji przestrzennej; zarządzania ryzykiem powodziowym oraz zarządzania kryzysowego. Zamierzenie to, obok wprowadzenia ładu terminologicznego, znacznie ułatwia zrozumienie treści monografii. W rozdziale drugim poruszono ważny społecznie problem funkcjonowania transportu drogowego w uwarunkowaniach wystąpienia zdarzeń nietypowych, ze szczególnym uwzględnieniem powodzi. Rzeczowo omówiono także rolę transportu w procesie ewakuacji ludności. Z kolei w rozdziale trzecim wnikliwie oceniono uwarunkowania funkcjonowania i rozwoju sieci drogowej na terenach zagrożonych powodzią (na tle ich wybranych cech przyrodniczych) oraz scharakteryzowano wybrane elementy zagospodarowania i rozmieszczenie ludności na terenach zagrożonych powodzią. Walory poznawcze omawianej części monografii zostały znacząco wzbogacone o problematykę uwarunkowań prawno-administracyjnych zagospodarowania terenów zagrożonych powodzią oraz o zasady budowy i eksploatacji infrastruktury drogowej na terenach zagrożonych powodzią. W rozdziale czwartym zawarto rozważania nad wpływem powodzi na infrastrukturę drogową. Dokonano identyfikacji zagrożonych odcinków sieci drogowej oraz ich rozmieszczenia, a także, co warto podkreślić, zaprezentowano założenia metodyki wyznaczania odcinków sieci drogowej zalanych przez wody powodziowe (w tym weryfikację konieczności wyłączania z użytkowania mostów). Prezentowane rozważania Habilitant wzbogacił o założenia modelowania hydrodynamicznego, wykorzystywania produktów LiDAR oraz baz danych o inwestycjach infrastrukturalnych. W rozdziale piątym zaprezentowano, w aspekcie metodycznym, mierniki wrażliwości osobowego transportu drogowego na wystąpienie powodzi. Precyzyjnie zdefiniowano pojęcie dostępności transportowej oraz dokonano syntetycznego przeglądu metod jej badania, ze szczególnym uwzględnieniem założeń wykorzystanych w przeprowadzonych badaniach. W omawianym rozdziale zaprezentowano również założenia modelu prędkości osobowego ruchu drogowego oraz dokonano wyważonego wprowadzenia do problematyki analizy mobilności, obciążenia sieci drogowej oraz metod pomiaru,

symulacji i modelowania ruchu. Omówiono również zasady działania aplikacji RoadLoad. Dwa kolejne rozdziały mają charakter empiryczny. Wyniki badań nad zmianami dostępności transportowej w następstwie powodzi omówiono w rozdziale szóstym. Autor wprowadził przejrzysty układ zaproponowanego modelu analizy, bowiem wyodrębnił dwa rodzaje podróży (krótkie i długie), rozpatrywane na obszarze dorzecza Wisły, Odry i Pregoty. Nie ustrzegł się pewnej niezręczności terminologicznej (skrót myślowego) w tytule podrozdziałów 6.1.4. oraz 6.2.4. *Główne rzeki*. W tym samym układzie zaprezentował w rozdziale siódmym ocenę zmian obciążenia sieci drogowej w następstwie powodzi (dojazdy do pracy oraz podróże służbowe). Przeprowadzone przez Habilitanta szeroko zakrojone badania oraz wielowątkowe analizy pozwoliły, w ósmym rozdziale, na sformułowanie syntetycznych wniosków w układzie dychotomicznym (konsekwencje w zakresie dostępności transportowej oraz konsekwencje w zakresie obciążenia sieci drogowej), potwierdzających osiągnięcie zarówno założonych celów, jak i słuszność przyjętych też badawczych. W tej części monografii wzbogacono prezentowane rozważania o aspekt prognostyczny, uwzględniający planowany rozwój infrastruktury drogowej. Wyważoną próbę uogólnienia wniosków zarówno metodycznych oraz wypływających z przeprowadzonych badań zawarto w ostatnim rozdziale monografii. Autor sformułował także postulaty do dalszych badań oraz rekomendacje dla polityki transportowej, służące obniżeniu wrażliwości systemu transportu drogowego na skutki wystąpienia powodzi.

Recenzowane opracowanie jak z reguły każda niemal praca naukowa, nasuwa pewne uwagi polemiczne, a przynajmniej wątpliwości dotyczące sposobu, zakresu i charakteru realizacji podjętego zadania badawczego. Autor monografii preferuje ujęcie monograficzne. Należy żałować, że Habilitant, dysponujący znakomitym przygotowaniem metodycznym i warsztatowym, nie podjął próby sformułowania hipotez badawczych oraz procedury ich weryfikacji. Pewien niedosyt musi także budzić pominięcie w omawianych badaniach problematyki oddziaływania powodzi na zawieszenie funkcjonowania przepraw promowych² oraz na społeczne koszty przerwania (opóźnień) łańcucha dostaw do podmiotów przemysłowych, budowlanych, transportowych, handlowych i usługowych oraz skutków wydłużenia (objazdy) drogi (i czasu) tych dostaw.

Dr S. Wiśniewski zredagował tekst monografii z należytą starannością, rozważania są mocno osadzone w wyselekcjonowanym zasobie literatury

² Promy śródlądowe funkcjonują w ciągu dróg wojewódzkich (na przykład na: Wiśle przeprawa Zawichost-Janiszów, w ciągu drogi nr 755 łączy także drogi wojewódzkie nr 777, 854 i 856, na Odrze – drogi nr 138, 280, 281, 282 i 421, Sanie – nr 854, Noteci – nr 153) oraz kilkadziesiąt przepraw promowych w ciągu dróg powiatowych (najwięcej na Wiśle).

przedmiotu, wyraźnie akcentuje, które rozważania stanowią uogólnienie wniosków wpływających z tej literatury, a które są wynikiem Jego oryginalnych przemyśleń i przeprowadzonych badań.

Wysoko oceniam rzetelną i „benedyktyńską” kwerendę badawczą Habilitanta, odnoszącą się do dotychczasowego dorobku geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. Autor monografii wykorzystał, co warto podkreślić, obszerny zasób literatury przedmiotu (jej wykaz obejmuje 29 stron), zawierający 511 pozycji, w tym 255 pozycji literatury zagranicznej (49,9%). Jednakże niekiedy stosował subiektywne, jak się wydaje, kryteria selekcji poszczególnych pozycji tego wykazu. Na przykład wykorzystał publikację: Rewieńska W. (1929). *Izochrony Wilna*, Prace Zakładów Geologii i Geografii Uniwersytetu im. S. Batorego w Wilnie, nr 4, s. 1-20, a pominął niezwykle przydatne dla podjętej problematyki badawczej czterotomowe dzieło A. Kędziora³.

Habilitant, niestety, nie ustrzegł się drobnych uchybień formalnych w wykazie bibliograficznym:

- a) niezręczna pisownia tytułów czasopism (na przykład: „Autobusy: technika, eksploatacja, systemy transportowe” (s. 412), „Infrastruktura i Ekologia terenów wiejskich” (s. 413), „Numerische mathematik” (s. 414), „Inżynieria komunikacyjna” (s. 415), „Acta Scientiarum (Stientiarum) Polonorum Administratio Locorum” (s. 418), „Journal of Contingencies and Crisis management” (s. 425), „Prace i studia Geograficzne” (s. 436),
- b) usterki w pisowni tytułów (na przykład *Programu (Program) Budowy Dróg Krajowych (PBDK) na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)*,
- c) brak wydawnictw (na przykład Dziadek, S. (1986). *Sieć komunikacyjna w ośrodkach zurbanizowanych*. (Akademia Ekonomiczna w Katowicach), s. 415; Dalziel, E.P., & McManus, S.T. (2004). *Resilience, vulnerability, and adaptive capacity: implications for system performance* (s. 414) oraz Kaufmann, V. (2002). *Re-thinking mobility* (s. 421),
- d) usterki w pisowni wydawnictw (na przykład: „Princeton university press”, „Cambridge, Cambridge” – s. 416 oraz „Pan” – s. 422,

³ Kędzior A., *Roboty wodne i melioracyjne w południowej Małopolsce wykonane z inicjatywy Sejmu i Wydziału Krajowego*. Cz. 1 Ogólna, Ministerstwo Robót Publicznych, Lwów 1928; Kędzior A., *Roboty wodne i melioracyjne w południowej Małopolsce wykonane z inicjatywy Sejmu i Wydziału Krajowego*. Cz. 2, *Melioracje publiczne w Nizinie Nadwiślańskiej, tudzież w dorzeczu Bugu, Styru i Dniestru*, Ministerstwo Robót Publicznych, Lwów 1929; Kędzior A., *Roboty wodne i melioracyjne w południowej Małopolsce wykonane z inicjatywy Sejmu i Wydziału Krajowego*. Cz. 3, *Regulacja rzek górskich, zbiorniki wody i zabudowanie potoków górskich*, Ministerstwo Robót Publicznych, Lwów 1931 oraz Kędzior A., *Roboty wodne i melioracyjne w południowej Małopolsce wykonane z inicjatywy Sejmu i Wydziału Krajowego*. Cz. 4, *Mniejsze melioracje*, Polska Akademia Umiejętności, Lwów 1932.

- e) usterki w podawaniu stron artykułów (na przykład na s. 425: „Mazur, E. (1985). *Wpływ transportu na degradację ziemi*. „Przegląd Komunikacyjny”, 8, 144”, (cytowany artykuł zaczyna się na s. 164, a kończy na s. 183).
- f) brak źródeł (na przykład: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz. U. 2016 poz. 1938) – s. 430); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Pregoly (Dz. U. 2016 poz. 1813); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. 2016 poz. 1841); Załącznik do Zarządzenia nr 14 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 7 lipca 2005 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji przeprowadzania przeglądów drogowych obiektów inżynierskich, które są stosowane w czasie wykonywania okresowych kontroli obiektów inżynierskich zarządzanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad (s. 436) (https://www.archiwum.gddkia.gov.pl/userfiles/articles/2/2005_331/documents/14_2005.pdf); Zarządzenie nr 4 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 11 lutego 2019 r. w sprawie organizacji Punktu Informacji Drogowej oraz zasad gromadzenia i przekazywania informacji o warunkach ruchu na drogach krajowych (s. 437) (Dz.Urz.GDDKiA.2019.4); Zarządzenie nr 10 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie przygotowania Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad do realizacji zadań zarządzania kryzysowego wskazano kategorie utrudnień. (https://www.archiwum.gddkia.gov.pl/frontend/web/userfiles/articles/z/zarządzenia-generalnego-dyrektor_31871/zarządzenie%2010.pdf); Zarządzenie nr 56 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie wytycznych dokonywania objazdów dróg krajowych. (https://www.archiwum.gddkia.gov.pl/userfiles/articles/z/zarządzenia-generalnego-dyrektor_17474/zarządzenie%2056.pdf).

Oceniana monografia wypełnienia, jak już wspomniano, istniejącą dotychczas lukę w kompleksowych badaniach nad istotą pomiaru dostępności transportowej i obciążenia sieci drogowej w Polsce w świetle zagrożeń powodziowych. Autor z

wielką konsekwencją zrealizował wszystkie założone cele badawcze. Pragnę wyróżnić bogatą dokumentację źródłową (29 tabel + 24 tabele w aneksie oraz 152 ryciny). Rozprawę habilitacyjną dra Szymona Wiśniewskiego **uznaje za ważną i oryginalną w literaturze przedmiotu monografię o doniosłych walorach metodycznych, poznawczych i aplikacyjnych.**

Ocena aktywności naukowej w zakresie pozostałego dorobku naukowego

Po uzyskaniu stopnia doktora, zainteresowania naukowe Habilitanta konsekwentnie koncentrowały się na czterech płaszczyznach badawczych: dostępności transportowej, miejskich systemach transportowych, mobilności miejskiej oraz funkcjonowaniu transportu drogowego w obliczu wystąpienia powodzi. Jak wynika z przedłożonej dokumentacji wniosku awansowego, dr S. Wiśniewski jest autorem lub współautorem 92 publikacji naukowych. Na tę liczbę składa się 86 artykułów naukowych (w tym osiem przed doktoratem), dwa rozdziały w monografiach naukowych (w tym jeden przed doktoratem) oraz cztery monografie naukowe. Połowa publikacji została przygotowanych w języku angielskim. Na uznanie zasługuje niezwykle intensywność publikacyjna Habilitanta. W 2015 r. opublikował 12 prac, w kolejnym roku – 16 (w tym 2 współautorskie), w 2017 r. – 19 (11 współautorskich), w 2018 r. – 11 (10 współautorskich), w 2019 r. – 5 (wszystkie współautorskie), a w 2020 r. – 4 (wszystkie współautorskie) i w 2021 r. – 8 (wszystkie współautorskie). Jak wynika z przeprowadzonej przeze mnie kwerendy, w 2022 r. opublikował kolejnych 5 artykułów⁴ (wszystkie współautorskie), w tym artykuł: Elmi Z., Singh P., Meriga V., Goniewicz K., Borowska-Stefańska M.,

⁴ Borowska-Stefańska M., Balážovičová L., Goniewicz K., Kowalski M., Kurzyk P., Masný M., Wiśniewski S., Žoncová M., Khorram-Manesh A., *Emergency management of self-evacuation from flood hazard areas in Poland*, „Transportation Research Part D: Transport and Environment”, 2022, vol. 107 (140 pkt., IF 5,495); Borowska-Stefańska M., Kowalski M., Kurzyk P., Sahebgharani A., Wiśniewski S., *The Effect of COVID-19 Pandemic on Emitted PM_{2.5} in Urban Road Networks: Using Loop Data and Kriging Method for Passenger Cars in the Central Part of the City of Lodz*, „Aerosol and Air Quality Research” 2022, vol. 22, nr 4 (100 pkt., IF 4.53); Borowska-Stefańska M., Kowalski M., Kurzyk P., Sahebgharani A., Wiśniewski S., *Spatiotemporal Changeability of the Load of the Urban Road Transport System under Permanent and Short-Term Legal and Administrative Retail Restrictions*, „Sustainability”, 2022, vol. 14, nr 9 (100 pkt., IF 3,251); Elmi Z., Singh P., Meriga V., Goniewicz K., Borowska-Stefańska M., Wiśniewski S., Dulebenets M., *Uncertainties in Liner Shipping and Ship Schedule Recovery: A State-of-the-Art Review*, „Journal of Marine Science and Engineering” 2022, vol. 10, nr 5 (40 pkt., IF 2,574) oraz Goniewicz K., Goniewicz M., Włoszczak-Szubzda A., Lasota D., Burkle F., Borowska-Stefańska M., Wiśniewski S., Khorram-Manesh A., *The Moral, Ethical, Personal, and Professional Challenges Faced by Physicians during the COVID-19 Pandemic*, „International Journal of Environmental Research and Public Health”, 2022, vol. 19, nr 9 (140 pkt., IF 3,39).

Wiśniewski S., Dulebenets M., *Uncertainties in Liner Shipping and Ship Schedule Recovery: A State-of-the-Art Review*, „Journal of Marine Science and Engineering” 2022, vol. 10, nr 5, według bazy Google Scholar, jest już cytowany (bez autocytowań) 7 razy.

Dr S. Wiśniewski opublikował, po uzyskaniu stopnia doktora, 83 artykuły, w tym indywidualnie 31, z jednym współautorem – 19, z dwoma – 15, z trzema – 5, z czterema – 8, z pięcioma 2, z sześcioma 1; z siedmioma – 1 oraz z ośmioma – 1 artykuł. Wysoko oceniam dokonania Habilitanta w zakresie prowadzenia badań zespołowych z udziałem reprezentantów zagranicznych ośrodków naukowych. Pragnę podkreślić, że w grupie publikacji współautorskich, rolę autora wiodącego pełnił 24 razy.

Wyróżniam, obok wysokiej oceny kryterium ilościowego dorobku Habilitanta, także jego aspekty jakościowy. Dr S. Wiśniewski jest, między innymi, współautorem 5 artykułów zamieszczonych w prestiżowych czasopismach 140 punktowych, 6 artykułów w czasopismach 100 punktowych i 9 kolejnych – w czasopismach 70 punktowych. 20 artykułów Habilitanta zostało opublikowanych w czasopismach o obliczonym wskaźniku wpływu – Impact Factor (najwyższy IF wynosił 5,495). Impact Factor czasopism w których Habilitant zamieścił swoje artykuły wynosi, według załączonej dokumentacji, 41,464, a po uwzględnieniu sumy 19,240 pkt za artykuły opublikowane w 2022 r. (przyjęto IF ustalony dla 2021 r.) sumaryczny Impact Factor wynosi 60,704 pkt. Całkowita wartość punktowa publikacji, zgodnie z punktacją MNiSW/MEiN wynosi 1113, przy założeniu tzw. „starej” punktacji lub 2552 (według dokumentacji), a po skorygowaniu o artykuły wydane w 2022 r. (520 pkt.) – 3072 pkt., przy uwzględnieniu tzw. „nowej” punktacji, dla publikacji wydanych od 2019 r.

Istotnym uzupełnieniem charakterystyki dokonań naukowych Habilitanta są **wskaźniki bibliometryczne**, które stanowią syntetyczną miarę dotychczasowego dorobku publikacyjnego. Są one także miarodajnym parametrem oceny siły oddziaływania opublikowanych wyników badań na środowisko naukowe geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. Liczba cytowań publikacji Habilitanta (stan na koniec 2019 r.), według bazy Web of Science wynosi 75 (bez autocytowań 50), według bazy Google Scholar wynosi 413 (bez autocytowań 231), według stanu na 16 sierpnia 2022 r. - 480, bazy Harzing's Publish or Perish – 90.

Indeks Hirscha, według załączonej dokumentacji, w bazie Google Scholar wynosi 10, natomiast według stanu na dzień 16 sierpnia 2022 r. – wzrósł do 11. Wymieniony indeks według Web of Science oraz według Scopus wynosi 5. Jak wynika z przedłożonej dokumentacji, wskaźniki bibliometryczne mogą ulec zmianie,

ponieważ kilka artykułów Habilitanta oczekuje na przyjęcie do baz Web of Science oraz Scopus. Omówione mierniki wskazują na solidny dorobek Habilitanta w tym zakresie i Jego dużą rozpoznawalność w środowisku geografii ekonomicznej.

Pod redakcją Habilitanta ukazał się jeden numer „European Spatial Research and Policy” (2019, vol. 26, no. 1), trzy numery „Prac Komisji Geografii Komunikacji PTG” (2016 (19)1, 2017 (20)2, 2019 (22)4) oraz jeden numer „Sustainability”, zatytułowany *The Impact of Natural Hazards on Transport*.

Habilitant wyróżnia się dużą aktywnością w prowadzeniu badań naukowych. Brał (lub bierze) udział łącznie w 13 projektach badawczych (w tym w dwóch przed uzyskaniem stopnia doktora). W przypadku czterech z nich (lata 2018-2022), finansowanie pochodzi z Narodowego Centrum Nauki. Rolę kierownika pełnił lub aktualnie pełni w trzech projektach (Miniatura, Sonata, Opus) zaś w jednym opiekuna naukowego (Preludium). Łączny budżet tych projektów wynosi ponad milion zł. Ponadto pełni funkcję koordynatora w międzynarodowym grancie finansowanym przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (w latach 2022-2023). W przypadku sześciu kolejnych projektów badawczych (lata 2013-2018), środki pochodziły z dotacji celowej na działalność związaną z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych. W dwóch projektach (lata 2021-2023 i 2022-2024) finansowanych w ramach zwiększonej o 2% subwencji dla Uczelni, które przystąpiły do konkursu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza, pełni funkcję wykonawcy. Przed uzyskaniem stopnia doktora Habilitant był wykonawcą dwóch własnych projektów badawczych finansowanych z dotacji celowej na działalność związaną z prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich: *Dostępność transportowa miast regionu łódzkiego* (2013 r.) oraz *Ocena możliwości realizacji transportu zbiorowego przez Łódzką Kolej Aglomeracyjną na terenie kształtującego się Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego* (2014 r.). Natomiast po uzyskaniu stopnia doktora jest współwykonawcą, jak już wspomniano, dwóch projektów badawczych: grantu dla doświadczonych badaczy Uniwersytetu Łódzkiego; pt. *Zróźnicowanie wzorców mobilności przestrzennej osób starszych w małych miastach województwa łódzkiego* (okres realizacji od 1.01.2022 r. do 31.12.2023 r.) oraz grantu dla młodych badaczy Uniwersytetu Łódzkiego *Optymalizacja działań związanych z zarządzaniem ryzykiem powodziowym (proces ewakuacji ludności) w województwie mazowieckim z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi komputerowych* (nr umowy 4/IDUB/MŁOD/2021, okres realizacji 11.02.2021 r. do 10.02.2023 r.). Ponadto jest wykonawcą czterech własnych projektów badawczych finansowanych z dotacji celowej na działalność związaną z

prowadzeniem badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców⁵.

Habilitant brał udział w 26 konferencjach naukowych (w czterech przed uzyskaniem stopnia doktora), w tym ośmiu zagranicznych, a 13 konferencji miało charakter międzynarodowy. Jest autorem lub współautorem 41 wystąpień. W czterech konferencjach pełnił funkcję członka komitetu organizacyjnego. Ponadto kilkakrotnie moderował sesje konferencyjne.

O uznanym autorytecie dra S. Wiśniewskiego w środowisku geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej świadczy fakt powierzenia Mu recenzji wydawniczych trzech monografii naukowych: Rosik P., Kowalczyk K., *Rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej a przesunięcie modalne w Polsce w latach 2000-2010*, „Prace Geograficzne” nr 248, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa 2015; Guzik R., Kołoś A., Fiedień Ł., Kocaj A., Wiedermann K., *Dostępność komunikacyjna i relacje przestrzenne w województwie łódzkim*, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Kraków 2021 oraz Guzik R., Kołoś A., Fiedień Ł., Kocaj A., Wiedermann K., *Dostępność komunikacyjna i relacje przestrzenne w województwie małopolskim*, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Kraków 2022. Ponadto jest On autorem, jak wynika z załączonej dokumentacji, kilkudziesięciu recenzji wydawniczych artykułów dla renomowanych czasopism, takich jak 140 pkt.: „Energy Research & Social Science”, „International Journal of Environmental Research and Public Health” oraz „Journal of Cleaner Production”; 100 pkt.: „Miscellanea Geographica” oraz „Remote Sensing”; 70 pkt.: „Prace Geograficzne”, „Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG”, „Przegląd Geograficzny” oraz „ISPRS International Journal of Geo-Information” oraz 40 pkt.: „Europa XXI”, „Urban Development Issues” i „Tourism”.

Przedstawione uwagi dotyczące pozostałego (poza monografią, wskazaną jako główne osiągnięcie) dorobku naukowego Habilitanta prowadzą do syntetycznego wniosku, iż dorobek ten **stanowi znaczący wkład w rozwój teorii geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej**.

Ocena dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego oraz współpracy międzynarodowej

⁵ Dostępność transportowa polskich miast w systemie korytarzy transeuropejskich (w 2015 r.); Wewnętrzna dostępność transportowa Łodzi w świetle funkcjonowania indywidualnego i zbiorowego transportu miasta (w 2016 r.); Mobilność mieszkańców Łodzi w świetle badań indywidualnego transportu samochodowego oraz transportu zbiorowego (w 2017 r.) oraz Dostępność transportowa i obciążenie sieci drogowej podczas ewakuacji ludności z obszarów zagrożonych powodzią w centralnej Polsce (w 2018 r.).

Wysoko oceniam **działalność dydaktyczną i popularyzatorską** Habilitanta. Dr Szymon Wiśniewski jest promotorem 10 prac magisterskich oraz 20 prac licencjackich i 16 prac inżynierskich, przygotowywanych na seminariach dyplomowych prowadzonych na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego. Ponadto, pełni funkcję promotora pomocniczego pracy doktorskiej zatytułowanej *Miejski system transportowy a centra handlowe w przestrzeni Łodzi*, przygotowywanej przez mgra Michała Kowalskiego (przewód doktorski został otwarty decyzją Rady Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego 5 grudnia 2017 r.). Był recenzentem 38 prac licencjackich, 12 prac inżynierskich oraz 7 prac magisterskich. Realizowane przez Habilitanta zajęcia dydaktyczne są należycie skorelowane z problematyką prowadzonych badań naukowych. Prowadzi zajęcia związane z tematyką systemów informacji przestrzennej oraz geografii transportu z elementami inżynierii ruchu dla kierunków: gospodarka przestrzenna, planowanie i organizacja przestrzeni oraz geoinformacja: *Wprowadzenie do GIS, Rysunek i grafika komputerowa, Logistyka miejska, Wykorzystanie GIS w logistyce miejskiej, Miejskie systemy transportowe, Badania ruchu i analizy podróży oraz Inteligentne systemy transportowe*. W 2018 i 2019 r., w ramach programu Erasmus+, prowadził cykl zajęć dla słuchaczy studiów doktoranckich Wydziału Geografii, Turyzmu i Sportu Uniwersytetu w Oradei. Jest zaangażowany w realizację założeń projektu dydaktycznego *Student's Power*, prowadzonego w Uniwersytecie Łódzkim, w zakresie modyfikacji treści i prowadzenia przedmiotu *Wprowadzenie do GIS*. Wraz z zespołem opracował program modułu wybieralnego *Miejskie systemy transportowe* dla studentów kierunku Planowanie i organizacja przestrzeni. W 2019 r., jak już wspomniano, uzyskał wyróżnienie w plebiscycie studentów Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego na najlepszego nauczyciela akademickiego. Istotnym elementem działalności dydaktycznej jest aktywne włączanie studentów w prace badawcze związane z działalnością naukową, czego efektem jest, między innymi, wspólna publikacja⁶.

Dr Szymon Wiśniewski przejawia dużą **aktywność organizacyjną** zarówno w ramach Uniwersytetu Łódzkiego, jak też licznych towarzystw i organizacji naukowych. W kadencji 2016-2020 był przedstawicielem w grupie asystentów i adiunktów w Radzie Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego. W kadencji 2020-2024 jest członkiem Rady Instytutu Zagospodarowania Środowiska i Polityki Przestrzennej Uniwersytetu Łódzkiego. W latach 2016-2020 był, a w kadencji

⁶ Borowska-Stefańska M., Wiśniewski S., Modrzejewska K., *Differentiation of residential development in Poland's provincial capitals*, „Urban Development Issues”, 2018, nr 58, s. 5-18.

2020-2024 jest członkiem Wydziałowej Komisji ds. Nagród. W 2019 r. pełnił funkcję jednego z trzech sekretarzy IV międzynarodowej konferencji naukowej z cyklu *Problemy i wyzwania geografii komunikacji*, organizowanej przez Instytut Zagospodarowania Środowiska i Polityki Przestrzennej Uniwersytetu Łódzkiego, Ośrodek Badawczy Europejskiej Polityki Przestrzennej i Rozwoju Lokalnego Uniwersytetu Łódzkiego oraz Komisję Geografii Komunikacji PTG, która odbyła się na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego. W latach 2015-2017 był jednym z trzech sekretarzy międzynarodowych konferencji naukowych z cyklu *Wzorce rozwoju lokalnego - lokalna polityka przestrzenna*, organizowanej przez Ośrodek Badawczy Europejskiej Polityki Przestrzennej i Rozwoju Lokalnego na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego. Od 2016 r. pełni także funkcję jednego z trzech sekretarzy tego Ośrodka. W 2019 r. pełnił funkcję opiekuna stażu w ramach programu wsparcia studentów Uniwersytetu Łódzkiego *Staż na start*. Jest również zaangażowany w prowadzenie staży studenckich w ramach założeń projektu dydaktycznego *Student's POWER* realizowanego w Uniwersytecie Łódzkim. W roku akademickim 2018/2019 był opiekunem I roku studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku Gospodarka przestrzenna. W 2012 i 2016 r. brał udział w organizacji ogólnowydziałowych uroczystości związanych odpowiednio z 25. rocznicę śmierci oraz setną rocznicą urodzin Profesora Ludwika Straszewicza, twórcy Łódzkiej Szkoły Geografii Społeczno-Ekonomicznej. W 2014 r. był wolontariuszem podczas International Geographical Union Regional Conference w Krakowie. Od 2018 r. jest członkiem Canadian Association of Geographers a od 2020 r. Habilitant jest członkiem Zarządu Komisji Geografii Komunikacji Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Od 2016 r. pełni funkcję redaktora tematycznego czasopisma naukowego „Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG”, a od 2014 r. jest sekretarzem redakcji czasopisma naukowego „Biuletyn Szadkowski” (wydawanego przez Instytut Zagospodarowania Środowiska i Polityki Przestrzennej Uniwersytetu Łódzkiego przy wsparciu miasta i gminy Szadek). W 2019 został powołany na członka zespołu zadaniowego Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN ds. wielkoskalowych projektów rozwojowych. Działalność organizacyjną Habilitanta oceniam bardzo pozytywnie.

Również wysoko należy ocenić osiągnięcia Habilitanta w zakresie **popularyzacji nauki**. W 2014 r. w ramach pierwszej ogólnopolskiej debaty nad nową polityką transportową UE na *I Forum Korytarza Bałtyk – Adriatyk w Łodzi* wygłosił referat nt. *Dziedzictwa Korytarza Bałtyk-Adriatyk*, a w kolejnym roku uczestniczył w roli eksperta w konsultacjach społecznych *Modelu Zrównoważonego Transportu Zbiorowego Łodzi 2020+*. W 2016 r. wraz z dr. Bartoszem Bartosiewiczem prowadził seminarium

zorganizowane przez Ośrodek Badawczy Europejskiej Polityki Przestrzennej i Rozwoju Lokalnego Uniwersytetu Łódzkiego oraz Towarzystwo Urbanistów Polskich i Urząd Miasta Łodzi zatytułowane *Wnioski i rekomendacje dla modelu transportowego w świetle wyników badań dostępności do transportu zbiorowego w Łodzi oraz konsultacji społecznych*. W tym samym roku prowadził spotkanie warsztatowe dla studentów (przedstawicieli kół naukowych), poświęcone *Modelowi Zrównoważonego Transportu Zbiorowego w Łodzi 2020+*. Od roku akademickiego 2018/2019 bierze czynny udział w cyklu otwartych wykładów, skierowanych do maturzystów przygotowujących się do egzaminu z zakresu geografii, zatytułowanym *Ogarnij Gęgę*, organizowanym przez Wydział Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego. Prezentuje uczniom wyniki badań realizowanych na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego. W roku akademickim 2021/2022, wraz z zespołem, brał udział w programie cyklicznych prelekcji pod nazwą *Geoczwartki*, promujących osiągnięcia badawcze łódzkiego środowiska geografów, organizowanym przez Oddział Łódzki PTG.

Na uznanie zasługują także efekty **współpracy międzynarodowej** Habilitanta, który już w okresie studiów nawiązał kontakty z Narodowym Uniwersytetem – Politechniką Lwowską (wizyty związane z ćwiczeniami terenowymi). Jako pracownik Uniwersytetu Łódzkiego uczestniczył w konferencjach i seminariach naukowych (np. 15-17 października 2015 r., *Polityka mieszkaniowa dużych miast. Europejskie doświadczenie i ukraińska praktyka*; 17-19 października 2018 r., *Komunikacja społeczna w przestrzeni miast*) organizowanych między innymi przez Katedrę Projektowania Architektonicznego w Narodowym Uniwersytecie Politechnice Lwowskiej. W ramach omawianej współpracy, w 2019 r. odbył tygodniowy staż naukowy w Katedrze Projektowania Architektonicznego. W ramach pobytu we Lwowie wziął udział w warsztatach badawczych obejmujących prace koncepcyjne nad przyszłym projektem (*Zróznicowanie wzorców mobilności w dużych miejskich ośrodkach postsocjalistycznych na przykładzie Łodzi i Lwowa*) oraz publikacjami naukowymi realizowanymi we współpracy międzynarodowej pomiędzy Katedrą Projektowania Architektonicznego Narodowego Uniwersytetu – Politechniki Lwowskiej a Instytutem Zagospodarowania Środowiska i Polityki Przestrzennej Uniwersytetu Łódzkiego. Uczestniczył także w spotkaniach naukowych z przedstawicielami Instytutu Badań Regionalnych Ukraińskiej Narodowej Akademii Nauk oraz Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki. Od 2017 r. prowadzi stałą współpracę z Spiru Haret University w Bukareszcie. Efektem tej współpracy jest kilka wspólnych artykułami naukowymi oraz wystąpień konferencyjnych (np. Bukareszt, 26-28 maja 2017 r., The 9th International Symposium

on Geography „*Landscapes: Perception, Knowledge, Awareness and Action*”). Drugim rumuńskim ośrodkiem, z którym podjął współpracę jest Wydział Geografii, Turyzmu i Sportu Uniwersytet w Oradei. Kolejnym ośrodkiem uniwersyteckim, z którym Habilitant współpracuje jest Katedra Planowania Przestrzennego i Geografii Urbanistycznej Justus-Liebig-Universität Gießen. Przygotowano wspólnego projektu badawczego *Zarządzanie ryzykiem powodziowym w krajach UE*, który został złożony do konkursu o finansowanie w ramach OPUS-LAP Narodowego Centrum Nauki w grudniu 2021 r. W ramach wymiany osobowej na rok 2022 związanej ze współpracą Uniwersytetu Łódzkiego i Justus-Liebig-Universität Gießen odbył staż naukowy w Katedrze Planowania Przestrzennego i Geografii Urbanistycznej Uniwersytetu w Gießen, poświęcony realizowanemu wspólnie tematowi badawczemu - *Zarządzanie ryzykiem powodziowym w krajach UE (przykład Polski i Niemiec)*. Habilitant współpracuje także z Katedrą Geografii Ekonomicznej i Społecznej, Demografii i Rozwoju Terytorialnego Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie. W 2021 r. złożony został projekt *Changes in the functioning of the transport systems of large cities accompanying the COVID-19 pandemic: temporary modification or permanent transformation? – examples of Łódź and Bratislava* do konkursu zorganizowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej na wspólne projekty badawcze pomiędzy Polską i Słowacją. Projekt ten uzyskał finansowanie i będzie realizowany w latach 2022-2023. Dr S. Wiśniewski był również zaangażowany w przygotowaniu wspólnego wniosku o finansowanie międzynarodowych badań naukowych z Katedrą Geografii i Geologii Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy. Do konkursu zorganizowanego w 2021 r. przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej na wspólne projekty badawcze pomiędzy Polską i Słowacją złożony został projekt pt. *Optimization of activities related to flood risk management (population evacuation process) in the Mazowieckie Voivodeship with the use of modern computer tools*. Efektem międzynarodowej współpracy dra S. Wiśniewskiego jest opublikowanie 11 artykułów, których współautorami było 13 naukowców pochodzących z sześciu krajów (Iranu, Rumunii, Słowacji, Stanów Zjednoczonych, Szwecji i Wielkiej Brytanii)⁷.

⁷ Byli to (w kolejności alfabetycznej): Mădălina-Teodora Andrei („Spiru Haret” University, Bucharest); Lenka Balážovičová (Matej Bel University, Banská Bystrica); Frederick M. Burkle (Harvard University, Boston); Maxim A. Dulebenets (Florida State University); Zeinab Elmi (Florida State University); Simon Horne (Royal Centre for Defence Medicine, Birmingham); Amir Khorram-Manesh (Gothenburg University); Matej Masný (Matej Bel University Banská Bystrica); Vamshi Krishna Meriga (Florida State University); Miroslava Mikušová (University of Žilina); Alireza Sahebgharani (Isfahan University of Technology); Prashant Singh (Florida State University) oraz Michaela Žoncová (Matej Bel University, Banská Bystrica).

Podjęmowana przez dra S. Wiśniewskiego aktywność naukowa wiąże się również z **krajowymi jednostkami naukowymi**. Do tej grupy należy zaliczyć:

- a) Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, a szczególnie Zakład Przestrzennego Zagospodarowania. W listopadzie 2021 r. rozpoczął współpracę w zakresie przygotowania wspólnego projektu badawczego zatytułowanego *Wrażliwość lokalnych i ponadlokalnych systemów transportowych w Polsce na globalne zagrożenia bezpieczeństwa – przykład pandemii COVID-19*. Wniosek zostanie złożony do konkursu Opus Narodowego Centrum Nauki w bieżącym roku, w ramach konsorcjum Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN i Instytutu Zagospodarowania Środowiska i Polityki Przestrzennej Uniwersytetu Łódzkiego,
- b) Uczelniane Laboratorium Ruchu i Wydolności Fizycznej Człowieka "DynamoLab" Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Prowadził wspólne badania, dotyczące problematyki *Proposal for a Method of Constructing Inclusive Urban Green Infrastructure* (publikacja w „European Spatial Research and Policy”),
- c) Zakład Zastosowania Nowoczesnych Technologii w Logistyce Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego oraz Centrum Technologii Bezpieczeństwa w Logistyce Uniwersytetu Łódzkiego (w latach 2017-2018) (wspólne publikacje oraz referaty wygłoszone na konferencjach międzynarodowych⁸),
- d) Wydział Bezpieczeństwa Lotniczego Lotniczej Akademii Wojskowej w Dęblinie (wspólne publikacje).

Wysoko oceniam dokonania dra Szymona Wiśniewskiego w zakresie **współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym**. Habilitant jest współautorem dziewięciu ekspertyz (w tym jednej przed uzyskaniem doktoratu), przygotowywanych na potrzeby jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych. Przed uzyskaniem stopnia doktora (w 2013 r.) był współautorem ekspertyzy *Interoperacyjność centrów logistycznych w regionie łódzkim. Rail Baltica Growth Corridor*. Natomiast po uzyskaniu stopnia doktora był współautorem ekspertyzy *Koncepcje delimitacji obszarów metropolitalnych w świetle dokumentów planistycznych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego*, wykonanej na zlecenie Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego (w 2015 r.) oraz rok później współautorem ekspertyzy *Wnioski i rekomendacje dla modelu transportowego w świetle wyników badań dostępności do transportu zbiorowego w Łodzi*, wykonanej na

⁸ Na przykład The 6th Eugeo Congress on the Geography of Europe, *The potential of intermodal terminals in Poland in the context of commercial exchange with China*, Bruksela, 4-6 września 2017 r.

zlecenie Urzędu Miasta Łodzi. Rolę współautora także pełnił w 2020 r. w przypadku trzech ekspertyz, dotyczących dostępności transportowej do terenów wystawy Expo Horticultural w Łodzi, zleconych przez Urząd Miasta Łodzi: *Dostępność do terenów wystawy - diagnoza aktualnego stanu*; *Dostępność do terenów wystawy w czasie trwania imprezy* oraz *Powiązania projektowanej sieci „GreenTour” z wybranymi elementami struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta*. Był także autorem ekspertyzy *Opinia dotycząca uzasadnienia zastosowania oprogramowania VISSIM oraz VISUM jako narzędzi do oceny i weryfikacji możliwości osiągnięcia poziomu wskaźników efektywności sterowania ruchem z wykorzystaniem specjalistycznych narzędzi inżynierii ruchu i oferowanych metod sterowania ruchem*, wykonanej na zlecenie Sprint S.A. w 2017 r., oraz współautorem dwóch kolejnych ekspertyz, na zlecenie WWF Polska w 2019 r.: *Prognoza liczby ludności, powierzchni terenów zabudowanych oraz wielkości strat na terenach zagrożonych powodzią w Polsce w 2050* oraz *Analiza historycznego rozwoju zagospodarowania w granicach terenów zalewowych*. Dr Szymon Wiśniewski współpracował także z podmiotami gospodarczymi, prowadzącymi działalność z zakresu inżynierii oprogramowania informatycznego oraz architektury i urbanistyki. W 2015 r. w ramach współpracy z biurem architektonicznym „Expanse” Krzysztof Parszewski, przygotował *Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części Osiedla Energetyków w Trzebini* oraz *Prognozę oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nowy Targ 22 (Centrum)*. Z kolei w latach 2017-2020, w ramach współpracy z podmiotem prowadzącym działalność z zakresu inżynierii oprogramowania informatycznego „Azmaticom” Adam Domagalski, realizował badania dotyczące opracowania narzędzia służącego rozkładowi ruchu na sieć drogową. W wyniku tej współpracy przygotowane zostały między innymi dwie publikacje⁹.

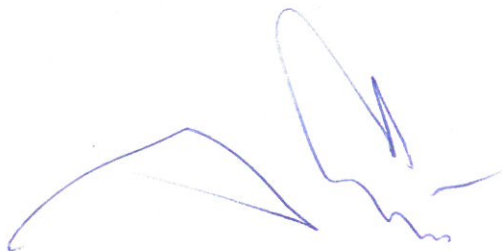
Konkluzja

Przedstawiona w niniejszej recenzji ocena osiągnięć naukowych, dydaktycznych oraz organizacyjnych dra Szymona Wiśniewskiego prowadzi do wniosku, że ujmowane łącznie osiągnięcia Habilitanta, w postaci przedłożonej monografii *Dostępność transportowa i obciążenie sieci drogowej w Polsce w świetle zagrożeń*

⁹ Borowska-Stefańska M., Kowalski M., Wiśniewski S., Domagalski, A., *The Use of the RoadLoad Application in Geographical Studies of Flows Generated by Individual Modes of Transport*, „Transport Problems”, 2020, nr 15, s. 227-240; Borowska-Stefańska M., Domagalski A., Wiśniewski S., *Changes Concerning Commute Traffic Distribution on a Road Network Following the Occurrence of a Natural Disaster – The Example of a Flood in the Mazovian Voivodeship (Eastern Poland)*, „Transportation Research Part D: Transport and Environment”, 2018, nr 65, s. 116-137.

powodziowych, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź-Kraków 2021 oraz pozostałego dorobku naukowego, **stanowią znaczący wkład do dyscypliny geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej** i uznaję, że zostały rzetelnie spełnione wszystkie kryteria awansu naukowego, wynikające z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, Dz.U. 2020 poz. 85 tj.

Z pełnym przekonaniem stawiam zatem wniosek o dopuszczenie Pana dra Szymona Wiśniewskiego do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, connected strokes. It appears to be a stylized representation of a name, possibly 'Szymon Wiśniewski'.